

อภิธานศัพท์

บัลลังก์กัญญา

บัลลังก์กัญญา คือ ที่ประทับ มีหลังคาเป็นประทุนทรงคุ่มมีม่านทอง ในการเสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารคเรือพระที่นั่งทุกลำต้องทอดบัลลังก์กัญญา หรือทอดบัลลังก์บุษบก ซึ่งเป็นรูปบุษบกฐานสี่เส้าผูกม่านตาเปิดรวบมัดไว้ที่เสาหลังคาบุษบก ๕ ชั้น ยอดเป็นพุ่มทรงข้าวบิณฑ์ หรือทอดพระที่นั่งทรง รูปร่างคล้ายเก้าอี้ที่ยกขึ้นสูง ประดับประดาอย่างสวยงาม ประดิษฐานที่กลางลำเรือพระที่นั่งเพื่อเป็นที่ประทับ

ในอดีตการเสด็จพระราชดำเนินเลียบ พระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค หรือเสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐิน เรือพระที่นั่งซึ่งเชิญพระพุทธรูปหรือเชิญผ้าไตร เรือพระที่นั่งทรง และเรือพระที่นั่งรอง มักทอดบัลลังก์บุษบก ส่วนเรือลับปลาทอดบัลลังก์กัญญา แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทอดบัลลังก์กัญญาในเรือพระที่นั่งลำทรงแทนบัลลังก์บุษบก เช่น พระราชพิธีสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๕ ทอดบัลลังก์กัญญาในเรือพระที่นั่งลำทรง คือ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ และเรือพระที่นั่งอเนกชาติภุชงค์ซึ่งเป็นเรือพระที่นั่งรอง ส่วนเรือพระที่นั่งอนันตนาคราชทอดบัลลังก์บุษบก เพื่อเชิญพระชัยหลังช้าง

ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทอดบัลลังก์กัญญาเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เรือพระที่นั่งอเนกชาติภุชงค์ ซึ่งเป็นเรือพระที่นั่งลำทรง

และเรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ เป็นเรือพระที่นั่งรอง ส่วนเรือ
พระที่นั่งอนันตนาคราชทอดบัลลังก์บุษบก เพื่อประดิษฐานพระพุทธปฏิมา
ชัยวัฒน์ รัชกาลที่ ๙